

LESDOELEN

Spelling

- De leerlingen herhalen het verenkelen van de lange klank in stukjeswoorden.

LESVERLOOP

1 Dit kan ik al!

De leerlingen kennen de strategie voor het verenkelen van de lange klank.

2 Deze les gaat over ...

Het toepassen van het verenkelen van de lange klank bij stukjeswoorden met een lange klank.

3 Aan de slag!

Oefenen

4 Flits!

Dictee over stukjeswoorden met een lange klank.

5 Reflectie

LEERLIJNEN

Dit kwam eerder aan bod.

- De leerlingen schrijven stukjeswoorden met een korte klank juist.

Dit komt later aan bod.

- De leerlingen schrijven meerlettergrepige woorden met een korte, lange of andere klank juist.

MATERIAAL

- Spellingboek p. 17-19
- Kopieerblad voor stukjeswoorden met een lange klank (1.3.1)
- Instructiefilmpje over verenkelen
- Extra materiaal groene kleurpotloden

VOOR DE LES

- Je legt het kopieerblad klaar.
- Je voorziet groene kleurpotloden.

NA DE LES

- Je verbetert het dictee.

ZILL-DOELEN

1

persoonsgebonden

1

cultuurgebonden

IVzv4

Specifieke strategieën inzetten om vragen, opdrachten, uitdagingen en problemen efficiënt aan te pakken

TOtn2

Nadenken over de belangrijkste aspecten van het taalsysteem. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken.

- Spelling, letters, alfabet, interpunctie

1 Dit kan ik al!

De leerlingen kunnen stukjeswoorden met een lange klank juist schrijven door de strategie voor het verenkelen toe te passen.

TIP

De leerlingen hebben een zin geleerd waarmee ze de lange klanken beter kunnen onthouden.

Aap eet zuurkool.

spellingboek p. 17
oefening 1

2 Deze les gaat over ...

Om met het schema voor verenkelen te kunnen werken, moeten de leerlingen over de volgende voorkennis beschikken.

- Het verdelen van woorden in klankgroepen (en niet in lettergrepen). Een woord wordt dus auditief gesplitst: lo-pen.
- Woorden met verschillende klankgroepen zijn stukjeswoorden. Het schema wordt alleen voor die woorden gebruikt.
- Het verschil tussen korte, lange en andere klanken onderscheiden.
- Het verschil tussen klinkers en medeklinkers kennen.
- Bepalen of je na de lange klank één of meer verschillende medeklinkers hoort.

De leerlingen maken de aanzetoefening in hun spellingboek. Ze markeren de lange klank en zetten een stip onder elke medeklinker die na de lange klank staat. Daarna schrijven ze de woorden over in de passende kolom.

Na het maken van de aanzetoefening laat je de leerlingen verwoorden waarover de les van vandaag zal gaan (al dan niet verenkelen van de lange klank).

Herhaal de stappen van het schema voor verenkelen. Wijs op de wandplaat met de stappen voor verenkelen aan het bord. Overloop de stappen samen aan de hand van twee voorbeelden. Werk auditief. De leerlingen luisteren goed naar het woord.

Lange klank en niet verenkelen.

Neem als voorbeeld het woord 'poorten'. Stel de vragen bij elke stap van het schema.

Hoor je een korte klank of een lange klank in het woord poorten?

Ik hoor een lange klank.

Hoor je maar één medeklinker of hoor je meer medeklinkers na de lange klank?

Ik hoor meer medeklinkers.

Ik hoor een lange klank gevolgd door meer medeklinkers. Dan schrijf ik wat ik hoor.

Noteer het woord 'poorten' op het bord.

Lange klank en wel verenkelen.

Neem als voorbeeld het woord 'slapen'. Stel de vragen bij elke stap van het schema.

Hoor je een korte klank of een lange klank in het woord slapen?

Ik hoor een lange klank.

Hoor je maar één medeklinker of hoor je meer medeklinkers na de lange klank?

Sla-pen. Ik hoor één medeklinker.

Ik hoor een lange klank gevolgd door één medeklinker. Ik schrijf de lange klank enkel. Dat noem je verenkelen.

Noteer het woord 'slapen' op het bord. Onderstreep de lange klank.

Besprek met de leerlingen dat ze vanaf nu het schema voor verenkelen alleen hoeven te gebruiken als ze aan de schrijfwijze van een woord twijfelen. Het is de bedoeling dat de leerlingen het schema geleidelijk aan de kant schuiven.

Dat zal niet voor iedereen op hetzelfde moment mogelijk zijn. Zorg voor voldoende feedback en laat de leerlingen tijdig naar het schema teruggrijpen als je merkt dat er veel fouten worden gemaakt.

3 Aan de slag!

De leerlingen die de leerstof begrijpen, maken zelfstandig de kernoefeningen.

diff.: aanloop

Je werkt samen met de leerlingen die moeite hebben met deze leerstof. Zij maken de aanloopoefening, waarbij ze de lange klank groen markeren en een stip plaatsen onder elke medeklinker na de lange klank. Op die manier wordt een vorm van visuele ondersteuning geboden en zien de leerlingen ook door hoeveel medeklinkers de lange klank gevolgd wordt. Daarna vormen de leerlingen van elk van de woorden het meervoud en gebruiken daarbij het schema voor verenkelen. Zodra de leerlingen de leerstof begrijpen, werken ze zelfstandig verder aan de kernoefeningen.

De leerlingen die de kernoefeningen probleemloos oplossen, maken de uitdagingsoefening.

Oefening 2 Hoeveel medeklinkers hoor je?

De leerlingen markeren de lange klank en duiden het aantal medeklinkers na de lange klank aan. Ze vormen het meervoud van de aangeboden woorden.

Oefening 3 Van één naar meer

De leerlingen vormen het meervoud van de aangeboden woorden. Ze passen daarbij de stappen voor het verenkelen toe.

Oefening 4 Foto's kijken

De leerlingen benoemen de foto's en schrijven het passende woord op.

Oefening 5 Zinnen bouwen

De leerlingen vormen een goede zin met een aangeboden woord.

spellingboek p. 18-19
oefeningen 2-5

4 Flits!

Werkwijze

- Lees de zin.
- Herhaal het vetgedrukte woord. Zeg het langzaam, maar 'verletter' het woord niet.
- De leerlingen schrijven het woord op. Ze passen de schrijfstappen toe.
- Schrijf het woord op het bord. Pas daarbij hardop de schrijfstappen toe.
- De leerlingen controleren en verbeteren indien nodig.

Dictee

- De **burgemeester** komt op bezoek in onze school.
- We hebben voor hem een mooie **tekening** gemaakt.
- De **schoolpoorten** werden mooi versierd.
- We **hopen** dat het die dag niet gaat **regenen**.

spellingboek p. 19

5 Reflectie

Kijk samen terug op de les. Zijn er leerlingen die willen vertellen wat ze ervan vonden? Wat lukt (niet) goed en waarom (niet)? Maak tijd om ervaringen te delen. Zo leren de leerlingen van elkaar.

De leerlingen die nog moeilijkheden ondervinden met de leerstof duiden de weeroefening aan (groene pijl).

De leerlingen die de oefeningen vlot maakten, duiden de meeroefening aan (blauwe pijl).

Hoor ik enkel?

LES 3

SPELLINGBOEK

Dit kan ik al!

- Ik kan stukjeswoorden met een lange klank enkel schrijven.

Deze les gaat over ...

1 Lang en dan ...

- Kleur in elk woord de lange klank groen.
- Zet een stip onder elke medeklinker die na de lange klank komt.
- Schrijf de woorden in de passende kolom.

poort – maan – feest – boom – kaart – stuur – hoogst – laagst – steen – spoor

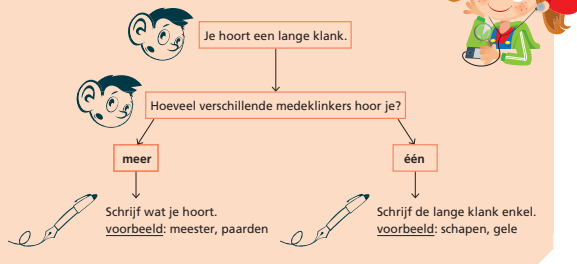
lang en meer medeklinkers

poort _____
feest _____
kaart _____
hoogst _____
laagst _____

lang en één medeklinker

maan _____
boom _____
stuur _____
steen _____
spoor _____

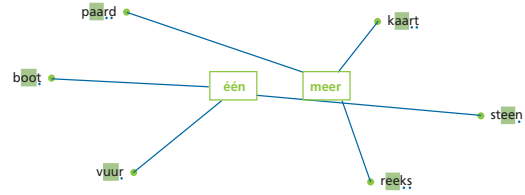
Stukjeswoorden met een lange klank

Aan de slag!

2 Hoeveel medeklinkers hoor je?

- Kleur in elk woord de lange klank groen.
- Zet een stip onder elke medeklinker na de lange klank.
- Hoeveel medeklinkers zijn er?
- Verbind met 'één' of 'meer'.

- Schrijf elk woord nu in het meervoud.
- Volg het schema.

lang en meer medeklinkers

paarden _____
kaarten _____
reeksen _____

lang en één medeklinker

boten _____
vuren _____
stenen _____

3 Van één naar meer

- Lees de woorden die in het enkelvoud staan.
- Schrijf het meervoud. Gebruik het schema van verenkelen.

avontuur	avonturen	gebarentaal	gebarentalen
speelplaats	speelplaatsen	schoolpoort	schoolpoorten
turnzaal	turnzalen	klasgenoot	klasgenoten
soldaat	soldaten	kasteel	kastelen

4 Foto's kijken

- Benoem de prent.
- Schrijf het woord juist op.

regenboog

kader

boter

telefoon

kaarten

ezel

5 Zinnen bouwen

- Lees het woord.
- Gebruik het woord in een goede zin.

vuurtoren eigen antwoord
boterham _____
rekenles _____
hagelslag _____

Flits!

- Luister goed.
- Vul de ontbrekende woorden in.

De burgemeester komt op bezoek in onze school.

We hebben voor hem een mooie tekening gemaakt.

De schoolpoorten werden mooi versierd.

We hopen dat het die dag niet gaat regenen.

- Een foutje mag. Schrijf het hier eenmaal goed. Vertel me hoe je het doet!

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde stukjeswoorden met een lange klank juist schrijven.